

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДНУ «ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ДУ «НАУКОВО-МЕТОДИЧНИЙ ЦЕНТР ВИЩОЇ
ТА ФАХОВОЇ ПЕРЕДВИЩОЇ ОСВІТИ»**

**Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти**

«МОЛОДЬ – АГРАРНИЙ НАУЦІ І ВИРОБНИЦТВУ»

Актуальні проблеми ветеринарної медицини

22-23 квітня 2025 року

Біла Церква
2025

УДК 001.895:338.43:378-053.6:636.09(063)

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ

Шуст О.А., д-р. екон. наук, ректор.

Варченко О.М., д-р. екон. наук.

Димань Т.М., д-р с.-г. наук.

Філіпова Л.М., канд. с.-г. наук.

Царенко Т.М., канд. вет. наук.

Куманська Ю.О., канд. с.-г. наук.

Козій Н.В., канд. вет. наук.

Славінська О.В., начальник редакційно-видавничого відділу.

Відповідальна за випуск – **Славінська О.В.**, начальник редакційно-видавничого відділу.

Актуальні проблеми ветеринарної медицини: матеріали всеукраїнської науково-практичної конференції здобувачів вищої освіти. 22-23 квітня 2025 р. Білоцерківський НАУ. – 282 с.

Збірник підготовлено за авторською редакцією доповідей учасників конференції без літературного редагування. Відповідальність за зміст поданих матеріалів та точність наведених даних несуть автори.

Оглядовий стіл	410±40	450±55
Фармакологічний стіл***	20±5	10±0
Бокс для тварини**	30±5	20±5

Примітка: *** - $p > 0.001$ в порівнянні з оглядовий стіл;
** - $p > 0.01$ в порівнянні з оглядовий стіл.

У дослідженні також було проаналізовано мікробне забруднення ручок кранів і клавіатур. У зразках, відібраних за допомогою фізіологічного розчину (NaCl), мікробне навантаження на ручках кранів становило 280 ± 10 КУО/см², а на клавіатурах — 90 ± 10 та понад 10^4 КУО/см² відповідно. При використанні 2% розчину тіосульфату натрію (Na₂S₂O₃) показники були подібними: 300 ± 20 КУО/см² на кранах, 70 ± 10 КУО/см² на першій клавіатурі та також понад 10^4 КУО/см² на другій. Отримані результати свідчать про суттєве локальне бактеріальне забруднення, зокрема на пристроях введення даних, що вказує на необхідність регулярної дезінфекції й перегляду санітарних протоколів для таких поверхонь.

Встановлено ефективність стандартних заходів дезінфекції робочих поверхонь, яка забезпечила повну елімінацію мікробного забруднення на поверхнях, що регулярно обробляються. Водночас поверхні, які не охоплені щоденним протоколом санітарної обробки, можуть бути потенційним джерелом перехресного інфікування та потребують перегляду режиму обробки.

Регулярні дезінфекційні заходи в умовах ветеринарної клініки є ефективними у контролі мікробного забруднення. Проте необхідно посилити контроль за санітарною обробкою поверхонь, які не включені до регулярних протоколів.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Caneschi A., Bardhi A., Barbarossa A. та ін. The Use of Antibiotics and Antimicrobial Resistance in Veterinary Medicine, a Complex Phenomenon: A Narrative Review. *Antibiotics*. Вип. 12, № 3. С. 487. DOI:10.3390/antibiotics12030487.
2. Giovinazzo R., Caradonna L., Giaquinta G. та ін. Benchmark Guidance Values for Microbiological Monitoring on Surfaces: a Literature Overview. *Benchmark Guidance Values for Microbiological Monitoring on Surfaces: a Literature Overview*. № 2017-вип. 4-CBRNe safety. Special issue (PART 2). DOI:10.19252/000000087.
3. Shevchenko M., Savcheniuk M., Yarchuk B. та ін. Coagulase-positive staphylococci in dogs and their antimicrobial resistance (systematic review). *Naukovij visnik veterinarnoi medicini*. 1(165). С. 104–118. DOI:10.33245/2310-4902-2021-165-1-104-118.

УДК 636.8.09:616.98:578.833.2

БУРДА Н.В., здобувач вищої освіти

Науковий керівник – **БЛИК С.А.**, канд вет. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ПРОФІЛАКТИКА КАЛІЦИВІРОЗУ У КОТІВ ЯК СКЛADOVA КОНТРОЛЮ ІНФЕКЦІЙНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ В УМОВАХ КЛІНІКИ ДРІБНИХ ТВАРИН

Каліцивіроз у котів є однією з найпоширеніших та висококонтагіозних вірусних інфекцій, що вражає верхні дихальні шляхи та ротову порожнину тварин. Захворювання особливо поширене в умовах високої щільності утримання тварин, таких як притулки, розплідники та ветеринарні клініки. У процесі практичної діяльності було проведено аналіз клінічних випадків захворювання, оцінено ефективність санітарно-профілактичних заходів, протоколів вакцинації, ізоляції тварин з підозрою на вірусні інфекції, а також застосування дезінфекційних засобів. Особливу увагу приділено реалізації принципів біобезпеки, включаючи зонування клініки, регулярний моніторинг стану здоров'я пацієнтів та інформування власників тварин про заходи профілактики.

Ключові слова: каліцивіроз котів, профілактика, вакцинація, біобезпеки, експрес-діагностика, ветеринарна клініка.

Каліцивіроз котів є висококонтагіозним вірусним захворюванням, що вражає

респіраторний тракт, слизові оболонки ротової порожнини та очей, а в тяжких випадках може уражати опорно-руховий апарат і центральну нервову систему [1]. Поширення цієї інфекції є актуальною проблемою у практиці клінік дрібних тварин, враховуючи високий контакт між тваринами та можливий латентний перебіг інфекції [2].

За останніми даними, статистика спалахів інфекції вказує на тенденцію до збільшення кількості випадків у холодну пору року, коли температура та вологість сприяють збереженню вірусу в оточуючому середовищі [2, 5]. Таким чином, епідеміологічний моніторинг та систематичне дослідження вірусологічних особливостей є ключовими для своєчасного реагування ветеринарних закладів на потенційні спалахи.

У нашій клініці заходи профілактики каліцивірозу організовано в рамках загальної системи контролю інфекційних захворювань та забезпечення біобезпеки. Основними завданнями є раннє виявлення хворих тварин, ізоляція вірусоносіїв, оперативна експрес-діагностика та своєчасне проведення вакцинації, що сприяє формуванню колективного імунітету [1, 4]. Особливу увагу приділено профілактиці серед групи найвразливіших – молодих котів віком до 5 місяців, а також сезонним спалахам захворювання у холодну пору року [2, 5].

Для діагностики у клініці використовується імунохроматографічний експрес-тест FCV Ag, що дозволяє отримувати результати протягом 10–15 хвилин без необхідності складного лабораторного обладнання. Даний метод дозволяє брати зразки з ротової порожнини, носових ходів та кон'юнктиви для оперативного виявлення інфікованих тварин, що підтверджується даними сучасних досліджень [3, 6].

Також заслуговує на увагу поява нових діагностичних платформ, що комбінують експрес-методи з автоматизованими системами аналізу, що дозволяє підвищити точність та скоротити людський фактор під час проведення досліджень [3]. Ці нововведення сприяють більш оперативному виявленню спалахів інфекції та дозволяють ефективніше реагувати на зміну епідемічної ситуації.

Одним із ключових елементів профілактичної стратегії є вакцинація. За даними досліджень [1, 4, 6], систематична вакцинація значно знижує ризик інфікування, хоча мутаційний потенціал вірусу може дещо знижувати ефективність імунізації. У нашій клініці за 2023 рік було проведено вакцинацію 180 котів, і протягом 2024 р. серед вакцинованих не зафіксовано випадків захворювання, що підтверджує ефективність обраної профілактичної стратегії [1, 2]. Проте з огляду на потенційне виникнення нових штамів, важливо дотримуватися регулярного графіка ревакцинації та оновлення імунних препаратів [2, 4].

Сучасні дослідження демонструють, що інтегроване використання експрес-діагностики, систематичної вакцинації та суворих санітарно-гігієнічних заходів сприяє значному зниженню поширення каліцивірозу у котів [1, 3, 5]. Паралельно, українські дослідження підтверджують актуальність впровадження комплексних заходів біобезпеки в умовах клінік дрібних тварин для запобігання інфекційним спалахам [5, 6].

Попри успішне застосування сучасних профілактичних заходів, актуальним залишається питання адаптації існуючих стратегій до нових умов епідеміологічної ситуації. Мутації каліцивірусу та появу нових штамів вимагають постійної корекції як діагностичних, так і профілактичних заходів [1, 7]. Перспективним напрямом є розробка універсальних вакцин з широким спектром захисту, а також впровадження молекулярних методів моніторингу епідемічної ситуації в режимі реального часу.

Також науковці наголошують на необхідності міждисциплінарних досліджень, що поєднують ветеринарну епідеміологію із сучасними технологіями біоінформатики та молекулярної генетики. Це дозволить створити більш точні моделі прогнозування інфекційних спалахів та вдосконалити профілактичні стратегії [2, 4].

Успішне впровадження профілактичних заходів у ветеринарних клініках залежить від інтеграції сучасних діагностичних методів, комплексної вакцинації та високих стандартів біобезпеки. Регулярний моніторинг, своєчасна діагностика та оперативне застосування

профілактичних заходів є запорукою зниження рівня інфікування та створення безпечних умов для перебування тварин у клініці [1, 3, 5].

Отже, системне застосування профілактичних заходів, що базується на сучасних методах діагностики, регулярній вакцинації та суворому дотриманні санітарно-гігієнічних норм, є ефективним засобом контролю поширення каліцивірозу котів і збереження здоров'я тварин у ветеринарних закладах.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Radford A. D., Addie D., Belák S., Boucraut-Baralon C., Egberink H., Frymus T., Gruffydd-Jones T., Hartmann K., Hosie M. J., Lloret A., Lutz H., Marsilio F., Pennisi M. G., Thiry E., Truyen U., Horzinek M. C. Calicivirus Infection in Cats. // *Viruses*. – 2022. – Vol. 14, No. 5. – Article 937. – DOI: [10.3390/v14050937](https://doi.org/10.3390/v14050937).
2. Wang Y., Li X., Zhang H., Liu J., Chen Y. Rapid Detection of Feline Calicivirus Using Lateral Flow Dipsticks Based on CRISPR/Cas13a System. // *Animals*. – 2024. – Vol. 14, No. 24. – Article 3663. – DOI: [10.3390/ani14243663](https://doi.org/10.3390/ani14243663).
3. Zhang L., Wang X., Zhao Y., Li M., Sun J. Screening and Immune Efficacy Evaluation of Antigens with Protection Against Feline Calicivirus. // *Vaccines*. – 2023. – Vol. 12, No. 11. – Article 1205. – DOI: [10.3390/vaccines12111205](https://doi.org/10.3390/vaccines12111205).
4. Cao L., Liu J., Li Y., Xie D., Yan Q., Li Q., Cao Y., Du W., Li J., Ye Z., Zhou D., Kang C., Cao S. Biological Characteristics of Feline Calicivirus Epidemic Strains in China and Screening of Broad-Spectrum Protective Vaccine Strains. // *Vaccines*. – 2023. – Vol. 11, No. 12. – Article 1858. – DOI: [10.3390/vaccines11121858](https://doi.org/10.3390/vaccines11121858).
5. Wang Z.L., Lin X.F. Overcoming feline calicivirus: modern treatment methods and comprehensive management strategies // *International Journal of Molecular Veterinary Research*. – 2024. – Vol. 14, No. 1. – P. 1–8. – DOI: [10.5376/ijmvr.2024.14.0001](https://doi.org/10.5376/ijmvr.2024.14.0001).
6. Wang Z.L. Feline calicivirus (FCV): from molecular characteristics to vaccine development prospects // *International Journal of Molecular Veterinary Research*. – 2023. – Vol. 13, No. 2. – P. 1–10. – DOI: [10.5376/ijmvr.2023.13.0002](https://doi.org/10.5376/ijmvr.2023.13.0002).
7. Wang Z.L. Long-term impact of feline calicivirus (FCV): from transmission pathways to chronic infection consequences // *International Journal of Molecular Veterinary Research*. – 2024. – Vol. 14, No. 2. – P. 1–9. – DOI: [10.5376/ijmvr.2024.14.0003](https://doi.org/10.5376/ijmvr.2024.14.0003).
8. Wang Z.L., Lin X.F. Feline calicivirus (FCV): from molecular characteristics to vaccine development prospects // *International Journal of Molecular Veterinary Research*. – 2023. – Vol. 13, No. 2. – P. 1–10. – DOI: [10.5376/ijmvr.2023.13.0002](https://doi.org/10.5376/ijmvr.2023.13.0002).

УДК 619:616.98:636.7 О 13

ОБАРАЗ Н.О., здобувачка вищої освіти

Науковий керівник – **ЧОВГУН А.М.**, викладач

ВСП «Технологічно-економічний фаховий коледж Білоцерківського НАУ»

ПРОФІЛАКТИЧНО-ЛІКУВАЛЬНІ ЗАХОДИ ПРИ ПАРВОВІРУСНОМУ ЕНТЕРИТІ СОБАК

Всі дослідження виконані на базі «homeless_world.ua» - Центр порятунку, евакуації та реабілітації тварин з інвалідністю.

Ключові слова: парвовірусний ентерит, інфікування, клінічні ознаки, профілактичні заходи, схема лікування.

Останні десятиліття характеризуються зростаючою увагою як вітчизняних, так і зарубіжних ветеринарних лікарів до дрібних тварин — собак, котів, гризунів та інших домашніх улюбленців, які постійно супроводжують людину. Особливо помітно змінилася роль собак: з простих компаньйонів вони перетворилися на незамінних помічників під час полювання, охорони, пошуку вибухових речовин, наркотиків тощо.

З огляду на зростаючий інтерес власників до комфортного утримання собак у міських умовах, особливого значення набуває профілактика та лікування парвовірусного ентериту — одного з найпоширеніших і найнебезпечніших інфекційних захворювань серед собак всіх порід. Найчастіше хворобу реєструють у тварин від 3 до 6 міс. віку. Процентне